

Skatteministeriet

14. august 2015
J.nr. 15-1973974

Til Folketinget – Skatteudvalget

Vedrørende L 7 - Forslag til Lov om ændring af lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag og lov om en børne- og ungeydelse (Genindførelse af optjeningsprincippet for ret til børnetilskud og børne- og ungeydelse for flygtninge).

Hermed sendes svar på spørgsmål nr. 5 af 9. juli 2015. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra ikkemedlem af udvalget (MFU) Johanne Schmidt-Nielsen (EL).

Karsten Lauritzen

/ Søren Schou

Spørgsmål

Vil ministeren oplyse baggrunden for, at lovforslaget ikke indeholder en vurdering af forholdet til Danmarks konventionsmæssige forpligtelser på menneskerettighedsområdet og forelægge en sådan vurdering hurtigst muligt?

Svar

Det er korrekt, at lovforslaget ikke indeholder sådanne vurderinger.

Ved behandlingen i 2010 af det lovforslag, der indførte optjeningsprincippet for ret til børne- og ungeydelse og børnetilskud, blev det vurderet, at reglerne, som også omfattede flygtninge, var i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser. Det ville have været mest korrekt at gengive denne vurdering i det nu fremsatte lovforslag, som genindfører optjeningsprincippet for udlændinge, der har fået opholdstilladelse efter udlændingelovens §§ 7, 8 eller 9 b.

Flere af høringssvarene til L 7, bl.a. høringssvarene fra Institut for Menneskerettigheder og Børnerådet, efterspurgte vurderinger af forslaget overensstemmelse med internationale konventioner. For god ordens skyld gengives her disse høringssvar, som er dækkende for de foretagne vurderinger.

Institut for Menneskerettigheder kritiserer, at lovforslaget ikke indeholder vurderinger af forholdet til Grundloven eller menneskeretten og opfordrer til, at der redegøres for dette. I kommentaren til høringssvaret er anført følgende:

”Det er korrekt, at lovforslaget ikke indeholder sådanne vurderinger. Med det nu fremsatte lovforslag indføres ikke helt nye regler, da undtagelsen for udlændinge, der har fået opholdstilladelse i Danmark efter udlændingelovens §§ 7, 8 eller 9 b, ophæves, således at de pågældende udlændinge igen vil blive omfattet af optjeningsprincippet.

Da flygtningekonventionen, Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK) og FN’s konvention om økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder (CESCR) hører under henholdsvis Udlændinge, Integration og Boligministeriet og Justitsministeriet, har Skatteministeriet indhentet bidrag fra disse ministerier.

Justitsministeriet bemærker: ”Efter lovforslaget ophæves undtagelsen for udlændinge, som har fået opholdstilladelse i Danmark efter §§ 7, 8 eller 9 b i udlændingeloven, således at denne gruppe igen bliver omfattet af optjeningsprincippet for børnetilskud og børne- og ungeydelsen, jf. lovforslagets almindelige bemærkninger, pkt. 2.2.

Forud for vedtagelsen af lov nr. 1609 af 22. december 2010, hvorved optjeningsprincippet blev indført, blev det vurderet, at den ordning, som nu foreslås genindført i forhold til udlændinge, der har opholdstilladelse efter udlændingelovens §§ 7, 8 eller 9 b, var forenelig med Danmarks internationale forpligtelser. Der henvises herom til Skatteministeriets kommentarer til Dansk Flygtningehjælps høringssvar vedrørende lovforslag nr. L 79 af 17. november 2010, jf. bilag 16 (Skatteudvalget) til lovforslag nr. L 79 af 17. november 2010.

Den Europæiske Menneskerettighedskonvention giver ikke som sådan en ret til at modtage sociale ydelser mv.

Det følger dog af konventionens artikel 14 sammenholdt med artikel 1 i 1. tillægsprotokol, at staten er forpligtet til ikke at forskelsbehandle personer i sammenlignelige situationer med hensyn til modtagelse af sociale ydelser, medmindre forskelsbehandlingen er sagligt begrundet og proportional.

Forslaget sidestiller udlændinge, der har opholdstilladelse efter udlændingelovens §§ 7, 8 eller 9 b, med danske statsborgere og andre udlændinge, der har opholdstilladelse i Danmark. Det er på den baggrund vurderingen, at konventionens artikel 14 ikke er til hinder for en sådan ordning.

Diskriminationsforbud findes som nævnt i høringsvaret fra Dansk Flygtningehjælp også i artikel 2 sammenholdt med artikel 9 og 11 om henholdsvis social tryghed og tilstrækkelig levestandard i FN's konvention om økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder. Disse bestemmelser kan ud fra tilsvarende betragtninger ikke antages at føre til et andet resultat.”

Det er på den baggrund vurderingen, at lovforslaget er i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser, herunder Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

For så vidt angår grundlovens § 75, stk. 2, henvises til pkt. 2.8 i de almindelige bemærkninger til lovforslag nr. L 2 af 3. juli 2015 om ændring af lov om aktiv socialpolitik, lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, integrationsloven og forskellige andre love (Indførelse af en integrationsydelse, ændring af reglerne om ret til uddannelses- og kontanthjælp m.v.) og høringsnotatet vedrørende dette lovforslag.

Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet bemærker i forhold til flygtningekonventionen:

”Lovforslaget genindfører optjeningsprincippet for ret til børne- og ungeydelsen og børnetilskud for udlændinge, som har fået opholdstilladelse i Danmark efter udlændingelovens §§ 7, 8 eller 9 b.

Der er redegjort nærmere herfor i pkt. 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det følger af flygtningekonventionens artikel 6, at udtrykket »under samme forhold« skal forstås således, at en person skal opfylde alle sådanne betingelser (herunder dem, der angår varigheden af og betingelserne for midlertidigt eller fast ophold), som han skulle have opfyldt for at nyde den pågældende ret, såfremt han ikke havde været flygtning, undtagen for så vidt angår betingelser, som efter deres natur ikke kan opfyldes af en flygtning.

Det følger af flygtningekonventionens artikel 23, at de kontraherende stater med hensyn til offentlig hjælp og understøttelse skal indrømme flygtninge, der lovligt bor inden for deres område, samme behandling som deres egne statsborgere.

Efter flygtningekonventionens artikel 24, stk. 1, litra b, skal de kontraherende stater indrømme flygtninge, der lovligt bor inden for deres område, samme behandling som deres egne borgere i forhold, der vedrører social tryghed, herunder lovbestemmelser vedrørende bl.a. familieforsørgelse, jf. dog bestemmelsens litra b, nr. 1 og 2.

Ved dom af 15. februar 2012, jf. Ugeskrift for Retsvæsen 2012, side 1761, tog Højesteret stilling til bl.a. foreneligheden mellem de dagældende regler om introduktionsydelse/ starthjælp og flygtningekonventionens artikel 23. Højesteret fandt, at flygtningekonventionens artikel 23 efter sin ordlyd alene omfatter direkte forskelsbehandling. Efter Højesterets opfattelse var der ikke tilstrækkeligt grundlag for at antage, at bestemmelsen skal forstås således, at den også forbyder indirekte forskelsbehandling, der er sagligt begrundet og proportional.

Det optjeningsprincip, der foreslås gennemført med lovforslaget, sidestiller udlændinge, der har opholdstilladelse efter udlændingelovens §§ 7, 8 eller 9 b med danske statsborgere og andre udlændinge, der har opholdstilladelse i Danmark, og indebærer, at flygtninge i forhold til adgang til børne- og ungeydelsen og børnetilskud behandles på samme måde som danske statsborgere.”

Det er på den baggrund vurderingen, at lovforslaget er i overensstemmelse med flygtningekonventionen. ”

Børnerådet savner en stillingtagen til lovforslagets overensstemmelse med menneskeretten, i særdeleshed børnekonventionen. I kommentaren til høringsvaret er anført følgende:

”Der henvises til kommentaren til høringsvaret fra Institut for Menneskerettigheder. For så vidt angår det anførte om FN’s Børnekonvention, har Skatteministeriet indhentet bidrag fra Social- og Indenrigsministeriet, som er ressortansvarlig for konventionen.

Social- og Indenrigsministeriet bemærker, at FN’s børnekonvention ikke giver ret til, at barnet eller forældrene kan modtage en bestemt social ydelse. Det må derimod i den samlede vurdering af reglernes forenelighed med FN’s børnekonvention tages i betragtning, at deltagerstaterne har en bred skønsmargin, når det drejer sig om tilrettelæggelsen af den sociale og økonomiske politik.

For så vidt angår spørgsmålet om forskelsbehandling, jf. børnekonventionens artikel 2, henvises til det anførte om lovforslagets forhold til den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 14, jf. artikel 1 i Tillægsprotokol 1. Der henvises derfor til kommentaren til høringsvaret fra Institut for Menneskerettigheder om forslaget overensstemmelse med Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

Det vurderes således, at forslaget er i overensstemmelse med FN’s børnekonvention.”